XIII-ik évfolyam. 30-ik szám. Kőszeg, 1893. julius 23-án.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnap.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt = 8 korona, félévre 2 frt = 4 korona, negyedévre 1 frt = 2 korona.
Egyes szám ára 10 kr

Felelős szerkesztő:
WITTINGER ANTAL.
Kiadó és laptulajdonos:
FEIGL GYULA.

Előfizetési pénzek és reclamátiók a kiadótulajdonoshoz, Feigl Gyula nyomdászhoz (városkör 81) intézendők.
Nyilttér sora 20 kr. — Hirdetések nagyság szerint.

Rossz cselédek.

Nálunk Kőszegen, mint talán sehol másutt, roppant sok a panasz a nőcselédek ellen. Nem zárkózhatunk el továbbra is ezen kérdés elől és boneczkés alá vesszük, mert nemcsak feladatunk e kérdéshez való hozzászólás, sőt kötelességünk, e rákfenére rámutatni. Főleg a nőcseléd lévén az, a ki viselkedésével kritika alá esik, őt méltatjuk ezuttal különös figyelmünkre.

A nőcseléd olyas valaki a háznál, a ki a családhoz tartozik és azért mindenképen méltó a figyelmünkre. Hogy ne? Ha jóravaló cselédleány jut a házunkhoz, a hiányzó szükségest nyerjük benne; ha rosszat, a család légkörét tesszük ki a mételynek. Ha másért nem, hát már ezért is nagyobb gondot kellene forditanunk a cselédügyre. A cseléd és gazda között való viszonyt szabályozó 1876. XIII. törvényczikk ugyan kellő tájékozást nyujt bárkinek és első látszatra elég behatóan is foglalkozik ez ügygyel, de minden speciális részletére a dolognak természetesen nem terjedhet ki. Végre is az országos törvényt nem egyes helyek és személyek kedveért, hanem az összesség részére és tájékozására alkották. Különös intézkedések, a melyek egyesek, testületek vagy községek viszonyaira illenek, a törvény kereteibe nem illenek, hanem szükségességüket azért involválják a tények, a melyekkel — teszem mi is — szemben állunk.

Nálunk első sorban, és az a főbaj, kevés a cseléd, mert a kis városi élet a mai modern életben nem konveniál a konyha-nimfáknak; másodszor: aránylag drága; harmadszor: nem állandós, mely mindkét körülmény az első pontban foglalt állításunkban leli magyarázatát; negyedszer: megbizhatatlan és kenyéradója iránt háladatlan. Ez utóbbi két körülmény föltünő és épen azért figyelemre és orvoslásra méltó. A nőcselédek az utczán visitve a czélzatos valótlanságok egész özönével árasztják el a családokat és a mi még jellemzőbb, bizonyos arravaló, a mások becsületén folyton rágodó tensasszonyoknál is nyernek kihallgatást. A baj kutforrása tehát nem csupán a cselédek körében keresendő, hanem gazdasszonyaink némely silányabb lelkületü teremtésében, kik a mások cselédeinek beszédére hallgatnak s a nálunk divó ocsmány traeshoz gyüjtik adataikat. Utálattal kell, hogy az ember az ilyen kvalilikálhatlan nőszemélyektől elforduljon; megvesse azokat, a kik a jellemtelenség egész meztelenségében, az alávaló hitványságban tünnek ki.

Ezeket kell tehát első sorban figyelemmel kisérni és velük ugy elbánni, a hogyan azt megérdemlik. Le kell álczázni és a közmegvetésnek kiszolgáltatni. Rajta leszünk, hogy a szépségek lépre kerüljenek.

A mi pedig a cselédügyet, mint tisztán helyi ügyet illeti, azon meg segitsen valahogyan az arra hivatott hatóság. Találjon módot arra nézve, hogy a cseléd viszonyát gazdájához türetesebben megállapitsa; a jó, kitartó, szorgalmas cselédek megjutalmaztassanak, a rosszak pedig ne részesüljenek ótalomban, hanem, a mire rászolgálnak, inkább feddésben, büntetésben.

Semmelweis-emlék.

Budapest székes fővárosban *Kézmárszky* T. dr. egyetemi tanár elnöklete és *Dirner* G. dr. titkársága alatt egy végrehajtó-bizottság alakult, mely feladatául tűzte ki, *Semmelweis*-nek, a legnagyobb magyar orvosnak egy emlékszobor felállitását. A végrehajtó-bizottság, hogy czélját elérhesse, első sorban az orvosokhoz fordul azzal a kérelemmel, hogy ezt az ügyet lelkesen karolják fel, azután a közönséghez, a melyről felteszi, hogy örömmel fog adózni emlékszobrára azon magyar orvosnak, a kit messze földön az emberiség jóltevőjének ismernek el.

A gyűjtött összegeket a végrehajtó-bizottság pénztárosához: *Elischer* Gyula dr. urhoz küldendők Budapest, Petőfi-tér, 1. sz. a.

Semmelweis I. F., a budai egyszerű szatócsnak — S. Józsefnek — a fia, 1818. évi julius 17-én született Budán, a mostani apród-utczában, a 3-ik számú házban.

Iskolát Budán és Pesten végezte, majd Bécsbe került jogásznak, hogy hadbiróvá képezze magát. Igazán a gondviselés újjmutatása lehetett, hogy boncolati előadást látván, az orvosi pályára szánta magát. Az első évet Bécsben, a másodikat és harmadikat Pesten, a két utolsó évet megint Bécsben végezte, a hol 1844-ben doktorrá avatták, 1846-ban pedig, a régi rend-zer szerint, külön szerezte meg a szülészeti és sebészeti doktorságot. Professzorai közül leginkább a hirneves Rokitánszky és Skoda buzditották, de ő a szülészet iránt érzett legtöbb kedvet s 1846-ban a bécsi közkórház szülészeti osztályán Klein professzornak lett a segéde. Ebben az állásban 1849 márczius 20-ig maradt.

Méltatlan bánásmód, a melyben Bécsben részesült arra birta, hogy 1849-ben Pesten telepedjék meg, s két evvel átköltözése után a Sz. Rokus-kórház szülőosztályára nevezték ki osztályos főorvosnak (1851 máj. 20.), s egyúttal ez osztályt, mely a sebészetihez volt csatolva, önállóvá tették; végre 1855 jul. 18. az egyetemen a szülészeti tanszéket nyerte el, a melyet hálálág töltött be (1865. aug. 14.).

Tanársegédi működésének kezdetén Semmelweis a bécsi szülőházban szomorú viszonyokat talált: az intézet ápoltjai között a gyermekágyi láz ijesztő módon pusztitott. Ős időktől ismerték a betegséget, mely különösen századunk huszas éveitől kezdve félelmes mértékben ütötte fel fejét és első sorban európaszerte a szülőintézetekbe fészkelte be magát dühöngésével, remes döghalál módjára ezer meg ezer áldozatot ragadva el a fiatal anyák sorából. Megrenditők azok az adatok, a melyeket az orvosi évkönyvek gyászlapjai e korszakból megörökitettek. Voltak évek, melyekben Párisnak némely szülőintézetében 100 anya közül nyolcz, kilencz sőt tizenkettő esett áldozatul; s voltak hónapok, melyek alatt a bécsi nagy szülőházban 100 anyára tizenhat, húsz, huszonöt halálaset jutott, sőt a melyeknek egyikében halálozás 31%-ra emelkedett. És e veszedelemmel csaknem tehetetlenül

TÁRCZA.

A mai ifjuság.

„Hova mégy Muki?“ kérdi egy 13—14 évesnek látszó diákocska pajtását.

„Randes-vous-ra barátom“, válaszolt a kérdezett, ki szintén nem idősebb 14 évesnél.

„Ah! És tudod-e már Liviust?“

„Mit nekem Livius! Ebből meg nem élek. Lillám mindenekelőtt. Képzeld csak, a kedvesnek minap bevallám szerelmemet, s mikor viszontszerelméről biztositva valék, találkát kértem tőle. Eleinte habozott ugyan Julia, de Romeo állhatatosan megmaradt szándékánál, s végre sikerült őt rábeszélnem. Ah! tudod édesem, ismerni kell a nőket, igen, ismerni; de megyek, mert Lillám bizonyosan már türelmetlenkedik. Adieu! Szervusz!“ . . . .

— — — — — — — — — — — — — — —

„Jancsi te iszonyúan hazard játékos vagy; nem tudod, hogy a ferblinél . . .“ tovább nem folytathatta a beszélő, ki — mellesleg megjegyezve — a szerényebb 4-ik osztályos gimnázisták köze tartozott.

„Gyerekség! Nem értesz hozzá! Minek is beszélsz te anyámasszony katonája!“ hangzik egyszerre a többiek válasza. Mit ér a ferbli kicsiben? Izgalom kell az embernek, izgalom; az ám a valami! Jobb lesz különben, ha Jeremiás próféta siralmait olvasod, az való neked, mi meg a „szent bibliá“-t forgatjuk. Fiuk csak merészen belevágni, hisz van még apánk otthon.“

— — — — — — — — — — — — — — —

Dohányfüstös szoba. A pamlagon, ágyon diákok heverésznek, még pediglen „alsó gymnasium“-beliek. Mindegyiknek a szájában pipa vagy csibuk s erősen pöfékelve s igazi chikkel fújják a füstöt, s a könyvbe mélyen elmerülve olvasgatnak. Ugyan mit? Vallástant, latint, vagy bármely más iskola könyvet talán? Korántsem! Hisz ezek már rég kimentek a divatból; a mai „modern“ világban meg nem állhatnak többé. Az egyik Zolát, a másik Boccacio Dekameronját, a harmadik egyéb pikáns apróságokat és igy tovább. S minő élvezettel olvasnak . . . . .

— — — — — — — — — — — — — — —

Mikor még én diák voltam, pedig ez még nem is olyan régen volt, mi másként állt akkor még a világ, különösen a diákvilág. Az utczákon egészséges arczu, vidám, pajkos gyerekek játszadoztak; volt ott mindenféle kiadásu, mindenféle nagyságu. Egyik csoport binczkézett, a másik labdázott, a harmadik más egyéb testedző mozgásokat végzett, a negyedik a szabadba ment sétálni és igy tovább. Olyan üdék, olyan elevenek, vidámak s boldogok voltunk mi még akkor.

Ha a tanulást elvégeztük, mindjárt csak kimentünk az utczára játszani. Játszani ez volt a jelszó mindig; s bár tagadhatatlan, hogy voltak közöttünk némelyek, kik a játék miatt a tanulást is elhanyagolták, de ez a hiba talán inkább megbocsátható, mintha a tanulást valaki kártyázás, lumpolás, vagy erkölcstelen irányu könyvek olvasása miatt hanyagolja el.

Az én diákkoromban még nem igen ismertük a mai „sport és szórakozásnem“-eket. Voltak ugyan néhányan közöttünk is már „fölvilágosodott“-abbak, de ezek száma elenyésző csekély volt. Akkor még csak játszani tudtunk és tanulni; az igaz, hogy máskép is néztünk ki mind testileg, mind szellemileg. Testileg épek, erősek, kifejlődöttek s egészségesek; szellemileg vidámak, derültek voltunk. A mostani fiatalság pedig, a jelenkor diáksága? . . . .

Oh mi másképen néz ez ki! A testedző, szórakoztató játékok helyett most érettlen gyerkőczök, még egészen tacskó diákok már lányok után szaladgálnak, dohányoznak, kártyáznak hazardul, a nagyobbak meg ennél is többet tesznek.

5-ik 6-ik osztályos gimnázista kávházi dőzsöléseken, tiltott dolgok művelésén, korhelykodáson alul nem is adja. Hja! A mai felvilágosodott kor gyümölcse!

Sápadt, vézna gyerekek egész nap füstölnek, pikáutériákat olvasgatnak, kártyáznak, kávéházakban mulatozunak, kurizálnak. Ezek után nem csoda, ha az eredmény oly „fényes“.

Ezekből a mai fiatal urakból lesznek a korán fölvilágosodottak, korán kiéltek, kik hamar megunván a megszokott dolgokat, egyrészt a társadalom proletárjai lesznek, másrészt pedig elkedvetlenednek, életúntságról panaszkodnak, korai halál osztályrészük, s soha sem oly boldogok, oly megelégedettek, mint a „kevésbé fölvilágosodott elődök.“

Pedig ha visszatekintek boldog diákéveimre, látom, hogy alig egy évtizeddel ezelőtt is, mi másként állt minden. E rövid időköz mellett azután annál szembeszökőbb a különbség, az általános hanyatlás.

Mikor még én diák voltam, a 3-ik, 4-ik gimnáziális osztályban már szakálas, bajuszos, jól megtermett osztálytársaink voltak, a többiek is nagyon csekély kivétellel épek, egészségesek.

A piros pozsgás, egészséges szinü arczok helyett most sápadt, vézna gyerekeket találunk, beesett szemekkel, kiélt arczvonásokkal, hervatag testtel. De mikor igy kivánja ezt a haladás, a mai kor szelleme. Ki tehet róla, hogy igy van?! . . .

Az én diákkoromban a még vidám nevetéstől, kiabálástól visszhangzó utczák, terek most kihaltak, üresek. Egyedül, elhagyatottan állanak, mert kihalt belőlük az élet, s mert nincs meg már a régi fiatalság.

állott szemben az orvosi világ: senki nem ismerte keletkezésének módját, senki nem tudta elejét venni, senki nem tudott ellene védekezni.

E szomoru tényeknek lesujtó hatása alatt Semmelweis minden törekvése oda irányult, hogy a gyermekágyi láz keletkezésének módját kifürkészsze. Mert hathatósan csak akkor küzdhetünk valamely betegség ellen, ha természetét megismertük. És fáradhatatlan kutatásainak csakhamar meglett az áldásos eredménye: már 1847-ben bátran kimondhatta, hogy a gyermekágyi láz keletkezésének módját felfedezte, s nyomban reá be is bizonyithatta, hogy bámulatos módon védekezhetni ellene. A gyermekágyi láz Semmelweis szerint nem egyéb fertőzési betegségnél. A fertőzést minden bomlásban levő szerves állati anyag okozhatja, mely a szülőknek vagy gyermekágyasoknak szervezetébe jut. A gyermekágyi láz keletkezésének ezért legbiztosabban vehetni elejét, ha úgy intézkedünk, hogy bomló szerves állati anyagok ne jutthassanak szülőnők vagy gyermekágyasok szervezetébe. Ezek azok az igazságnak, melyeknek további bizonyitására és terjesztésére szánta hátralevő életét Semmelweis itt körünkben, a hol alapvető munkáját irta meg, mely a gyermekágyi láz keletkezését és az ellene teendő óvó intézkedéseket tárgyalja, s a honnan apostol módjára hirdette tanitványainak és a tudományos világnak tanának megdönthetetlen tételeit.

Azonban megrögzött fogalmak, természetté vált előitéletek s a megsértett emberi hiúság ellen vajmi gyakran küzd hasztalanul az egyes ember. Habár kortársaink legjobbjai közül találkoztak is, kik Semmelweis tanának messzeható befolyását a szülészeti kórtanra teljesen felfogták s lelkesen igyekeztek e tannak tért hóditani, mégis a bécsi orvosi világnak zöme s az akkoriban irányadó szülészeti coryphäusok és körök elutasitó sőt ellenséges és támadó állást foglaltak az új tannal szemben, s buvárunkat mind elkeseredettebb küzdesre kényszeriték. A sors nem akarta, hogy e harcznak diadalmas kimenetelét megérje Semmelweis: megtört lélekkel fejezte be 1865 aug. 14. Becsben áldásos életét.

Hosszú, a szülő emberiségre nézve igen hosszú idő telt el, ezer meg ezer fiatal anya szállott kora sirba, mig Semmelweis tanának igazsága teljes érvényre jutott; s alig másfél évtizede, hogy az orvosi világ közös tulajdonává lett. S az utolsó évtizedeknek az orvosi tudományok terén történt bámulatos haladása oly biztos épületté alakitotta már a mai napig is Semmelweisnek tanát, hogy a betegségek ellen való küzdésünkben egyik leghatalmasabb védőbástyánknak méltán mondható: sőt bátran állithatni, hogy kevés betegség ismeretes, melynek keletkezése ellen oly biztosan védekezhetni, mint a félelmes gyermekágyi láz ellen, ha Semmelweis tanának megfelelően cselekszünk. Százezrekre rúg azoknak a viruló fiatal anyáknak a száma, kik egyedül az ő tőle eredő intézkedéseknek köszönhetik azt, hogy életüknek nehéz óráin sérelem nélkül estek át s megmaradtak az életnek, családjuknak s a társadalomnak. S nincs is manapság czivilizált ország, melynek orvosai ne ismernék el és ne dicsőitenék Semmelweis halhatatlan érdemeit; s tanát orvosi rendünk legkiválóbb férfiai hirdetik és terjesztik.

Reproductióra érdemes az a levele, a melynek kiséretében németül irt könyvét (Die Aetiologie, der Begriff u. die Prophylaxis des Kindbettfiebers) a magyar tudományos Akadémiának küldte meg. A levél igy hangzik:

„T. Akademia! A „gyermekágyi láz" nevezete alatt már ős idők óta ismeretes betegség e század folyama alatt mindig növekedő mérvben és hevességgel rohanta meg Európa szülészeti intézeteit és népességét, s ezekre megy évenkénti száma azon anyáknak és gyermekeknek, kiket áldozatul magával ragadott.

„A Gondviselés kegyelméből sikerült nekem tisztelettel alólirtnak ezen irtózatos, eddigelé járványosnak hitt kór valódi természetét felfedezni s e felfedezés nyomán egyszersmind (mi a fődolog) a betegség nagyobb mérvbeni fellépését oly mértékben meggátolni, hogy mialatt előbb pl. a bécsi szülészeti intézetnél néha 31%-nyi is volt a gyermekágyi láz okozta halálozás, addig ott, hol az általam javasolt elővigyázati rendszabályok megtartatnak, a halandóság 1%-ot sem éri el.

„Sorsom úgy hozta magával, hogy midőn e felfedezést (1847-ik évben) tettem, mint a bécsi szülészeti intézet segédorvosa hazám határain kivül tartozkódjam. Igy történt, hogy felfedezésem legelőször is a német szakközönségnek lőn bemutatva.

„Hazámba visszatértem után a magyar szakértő közönségnek is előadtam tapasztalataimat s elméletemet a gyermekágyi láz körüi az itt megjelenő „Orvosi hetilap"-ban.

„Mialatt azonban tanom nálunk nem talált ellenzőre, több rendbeli részint megtámadásoknak, részint elferditéseknek volt az kitéve Németországban.

„Az emberiség iránti kötelesség parancsolta most már elméletemet még egyszer kifejteni, s az ellene felhozott védvek semmisségét kimutatni, mit az itt felmutatott, s tekintve a közönségét, melyre hatnom kellett, szükségkép németül irt munkában teljesitek.

„Fogadja a tekintetes Akadémia könyvtára számára munkámat, mint legőszintébb tiszteletem jelét. *Semmelweis Ignácz*, egyetemi tanár.

E helyett annál zajosabbak a a kávéházak, korcsmák, tiltott helyek, s a vidám játékok helyét, kártya, erkölcstelenség, éjszakázás, kurizálás váltotta föl.

Sokat lehetne még e thémáról irni, de nem folytatom tovább. Folytassa más, a ki hivatottabb erre nálamnál, s a ki hozzám hasonlóan nem tartozik a „fin de siècle" gyermekei közé.

Tanácsokat, javaslatokat, a melyekkel a jelenkori társadalom e baját megjavitani lehetne, nem akarok fölhozni.

Ugyis tudom, hogy ez hiába való munka és beszéd lenne. A mai uralkodó fölfogás minden vele ellenkező nézetet megsemmisit, vagy egyáltalán érvényre sem engedi juttatni.

Minek is beszélnek tehát, minek is próbálnók meg az orvoslást, mikor úgyis hiába való minden.

„Haladunk a korral" halljatjuk folytonosan és mindenfelől.

Igen, haladunk, csakhogy vissza felé.

Nemo.

Körrendelet.

A pénzügyminiszterium vezetésével megbizott m. kir. ministerelnök az 1883. évi V. t cz. végrehajtása iránt kiadott utasitás 6. §-a és az 1888. évi XXXV. t. cz. végrehajtása iránt kiadott utasitás 119. §-ának a) pontja értelmében teendő bejelentések ellenőrzése tárgyában az összes pénzügyigazgatóságokhoz 16290. sz. a. a következő körrendeletet intézte:

A czukor fogyasztási és a söradó, valamint a szeszitalmérési adó tételenkint való fizetése alkalmával teendő bejelentéseknek és a beszerzett adóköteles czikkek mennyiségének ellenőrizhetése czéljából az 1883. évi V. t. cz. végrehajtása iránt kiadott utasitás 6. §-a és az 1888. évi XXXV. t. cz. végrehajtása iránt kiadott utasitás 119. §-a értelmében a beszerzett czikkek mennyiségüknek, valamint a szállitás módjának megfelelőleg vagy a beraktározás előtt 3 órával vagy azután 2 órával az adó szedésre jogosultnál bejelentendők s a bejelentés időpontját követő 3 óra alatt az ellenőrzés gyakorolhatása végett a beszerzett czikkeket tartalmazó csomagok felbontatlanul tartandók s az adószedésre jogositottnak kivánságára előtte felbontandók.

Ismételve fordulván elő azon eset, hogy a rendelkezés félreértésekre adott alkalmat, kijelentem, hogy oly adózási esetekben, midőn az adóköteles czikkek előlegesen bejelentendők, az adószedésre jogosult által gyakorlandó ellenőrzésre fenhagyandó 3 óra attól az időponttól számitandó, mikor a kérdéses czikk az adóköteles fél üzleti helyiségében megérkezett; azokban az esetekben ellenben, midőn a bejelentés 2 órával a beraktározás után teendő meg, a fent emlitett 3 órai idő a bejelentés benyujtásától számitandó.

A beszerzésekről tett bejelentések hatásosabb ellenőrizhetése szempontjából kivánhatja az adófél a bejelentendő féltől a nyilvános közlekedési vállalat utján érkezett czikkeket kisérő szállitó levél előmutatását is, és amennyiben az illető bejelentő e felhivásnak meg nem felelne, ellene az 1883. évi V. t.-cz. 10. §-ában illetve az 1888. évi XXXV. t.-cz. 62. §-ában megállapitott büntetés alkalmazásának van helye.

Az adószedésre jogosult fél köteles a bejelentés benyujtásának napját és óráját az adóköteles fél részére kiállitandó igazolványban pontosan bejegyezni.

Egyebekben az 1883. évi V. t.-cz. végrehajtása iránt kiadott utasitás 6. §-ának 1888. évi XXXV. t.-cz. végrehajtása iránt kiadott, utasitás 119. §-a részének határozmányai változatlanul fentartatnak.

A pénzügyigazgatóságoknak kötelességévé teszem, hogy úgy az alantas pénzügyi közegeket, mint az érdekelt pénzügyi közegeket mint az érdekelt adóköteles és adószedésre jogositott feleket jelen rendeletem határozmányairól megfelelően értesitsék.

HIREK.

— **Miniszteri latogatas.** *Hieronymi* belügyminiszter, értesüléseink szerint, a jövő het első napjaiban érkezik ide Kőszegre.

— **A jegyzóvalasztas helybenhagyva.** A belügyminiszter 13766. sz. a. hozott határozatával *Auguszt* János körjegyzőnek Kőszeg város jegyzőjévé történt megválasztását helybenhagyta. Ugy halljuk, hogy az uj jegyző legközelebb elfoglalja uj állomását.

— **Templomepites.** Az uj plébánia-templom mind többet mutat teljes egészéből. Belsejéből már eltakaritották az állványokat s ott jelenleg a talaj egyengetésével és kóru-épitéssel foglalkoznak. Külső képe a templomnak is mind többet nyer teljességéből. A toronysisak és a toronyhomlokzat teljesen mentes az állványoktól és alább is alig találna az ember gerendázatot, ha a haranglábak idejében ideérkeztek volna. Igy azonban a harangok felhuzásához majd csak a jövő héten foghatnak, minek folytán a még hátralevő kőmives-munka miatt az állványhálózat még jó ideig el fogja födni a homlokzatot.

— **Nevelésügy.** Dr. *István* Vilmos kanonok, árvaházunk főgondnoka pénteken látogatást tett az árvaházban, hol *Vöröss* Zsigmond praefektussal a jövő évi teendők iránt értekezett.

— **Unnepi programm.** A kőszegi önkéntes tűzoltóegyesület 1893. évi augusztus hó 5, 6. és 7. napján tartandó 25. évi alapitó- és zászlószentelési ünnepélye a következő sorrendben lesz megtartva: Augusztus 5-én: 1. A délután érkező vendégek ünnepélyes fogadtatása, bevonulás és a vendégek elszállásolása. 2. Este 9 órakor ismerkedési estély a Waisbecker-féle vendéglőben. Augusztus 6-án: 1. Reggeli 5 órakor ébresztő. 2. Reggeli ½8 órakor fogadtatás a pályaudvaron. 3. Reggeli 8 órakor a vasvármegyei tűzoltószövetség választmányának ülése a városház tanácstermében. 4. Reggeli ½9 órakor a vasvármegyei tűzoltószövetség közgyűlése a városház tanácstermében. 5. Délelőtt 10 órakor gyülekezés a szertháznál és felvonulás a főtérre, zászlószentelés és éremkiosztás. 6. Déli 1 órakor közebéd a bálház nagy termében. 7. Délután 5 órakor diszgyakorlat a polg. isk. épületen. 8. Este 7 órakor tánczmulatság a főtéren. Augusztus 7-én: 1. Reggeli 7 órakor kirándulás az Óházon át a Hétforrás-hoz, onnét Rőtre és vissza. Figyelmeztetés! Állandó iroda az őrtanyán. Beléptidij az összes ünnepségekhez: Személyjegy 2 frt, családjegy 3 frt. Külön beléptijegy a zászlószenteléshez vagy az esti mulatsághoz személyenkint 1 frt. Egyenruhás tűzoltóknak az összes ünnepélyességekhez szabad a belépés.

— **Tüzoltok gyülése.** A vasvármegyei önk. tűzoltó-egyletek szövetsége II. közgyülését a kőszegi önk. tűzoltó-tagegyesületnek 25 éves jubileuma alkalmából Kőszegen, a városház tanácstermében fogja folyó 1893. évi augusztus hó 6 án megtartani. A közgyülés kezdete reggeli 8 és fél órakor. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés a szövetség állapotáról. 3. A pénztári számadás megvizsgálása és az 1893. évi költségvetés megállapitása. 4. A választmány előterjesztése a szövetségi alapszabályok némely pontjának módositása iránt 5. A tűzrendészeti felügyelet kérdése 6. A jövő évi közgyülés helyének megállapitása. 7. Inditványok. (Esetleges inditványok legalább 8 nappal előre bejelentendők.) 8. Tisztujitás. A közgyülést reggeli 8 órakor a városház termében tartandó választmányiülés előzi meg.

— **Athelyezések.** Az igazságügyminiszter *Decker* Gyula csornai és *Halász* Vilmos vasvári járásbirósági irnokokat kölcsönösen áthelyezte.

— **Bucsuestely.** A *Waisbecker*-féle vendéglő polgári asztaltársasága, az ugynevezett drahrer-klub, azok közé tartozik, a mely Kőszegen a társas életet még táplálja. Nem mulaszt el egyetlen egy alkalmat sem, hogy a társadalomban divó szokásokat föl ne elevenitse és az egyhangu életet ne füszerezze. Igy történt ez a mult csütörtökön is, a mikor este társas összejövetelt rendeztek egy távozó társuk tiszteletére, belevonván e bucsu ünnepbe a távozónak még több barátját és tisztelőjét. *Stelczer* Lajos helybeli ág. ev. tanitó volt az est ünnepeltje. Ő szülővárosába, Pozsonyba készülvén uj állásra, amugy szárazon nem mehetett el innen. Waisbeckerék szép izléssel restaurált étkező termében elbucsuztatták amugy isten igazában. Felhangzott a zene, felszólaltak a tosztozók, kik közöl *Schmidt* dr. az ő rimes beszédével kaczajt keltett s tűzcsokrával ünnepi fényt árasztott szét. Mondhatatlan lelkesedéssel éltették az ünnepeltet s mulattak kivilágos kiviradtig. Megemlitjük itt még, hogy a felhordozott ételek és italok kitünők voltak s a kiszolgálás kifogástalan.

— **Hidegviz-gyógyintézet.** Dr. *Dreiszker* József, a nálunk letelepedett jó hirnévnek örvendő fővárosi orvos, egész odaadással fáradozik a Kőszegen létesitendő hidegviz-gyógy-intézet ügyében. Maga vezeti a sörházi bontásokat és mindenképen azon van, hogy augusztus hó elején az épitéshez hozzá lehessen fogni. Mig itthon belekapnak a munkába, ő Wörishofenbe, *Kneipp* plébánoshoz kiséri el *Cseko* Nándor székes fővárosi érseki vikáriust és az ottani viszonyokon kivül tanulmányozza Rosenheim és Traunstein Kneipp-féle intézeteit.

— **Egészségügyi ellenőrzés.** Csütörtökön a megye főjegyzője és főorvosa látogatott el ide Kőszegre. A közegészségügyi és köztisztasági óvóintézkedések szigoru keresztülvitele dolgában szereztek meggyőződést és adtak utasitásokat.

— **Felsőbb leanyiskola.** A dunántuli ág. ev. egyházkerület Győrött tartott naggyülésén elvben kimondták, hogy Kőszegen felsőbb leányiskolát állitanak és az előintézkedések megtételére bizottságot küldtek ki. A nevezett iskola költségeihez a helybeli ág. ev. hitközség 10 ezer forinttal járul és azonkivül ingyenhelyet ad az épülethez.

— **Hirdetmény.** Kőszeg szab. kir. város pénztárhivatala által ezennel közhirré tétetik, hogy az 1893. évre készitett IV. oszt. kereseti adókivetési lajstrom a szombathelyi m. kir. p. ü. igazgatóságnak 795/sz. o. számu rendelete folytán f. évi julius hó 19-től 27-ig bezárólag alulirott hivatalban közszemlére ki van téve. Kőszeg, 1893. julius hó 18. *Városi pénztár.*

— **Hymen.** *Grastyán* József helybeli fiatal kereskedő jegyet váltott *Kers* Karolin kisasszonyuyal, *Kers* Venczel helybeli jóhirü szabómester leányával.

— **Dalestely.** A *Konkordia* dalegyesület e hó 30-án a bálházban estélyt rendez. Az uj erőkből alakult daloskör a többi között *gondüző, sárga levél* és *csendes éjt* czimü magyar enekeket fogja eloadni.

— **Országos vasár** lesz városunkban holnap, miut szt-Jakab előtti hétfőn. E vásár minden valószinűség szerint a gyengébbek közé fog sorakozni.

— **Tavgyalogolas.** Helybeli sportkedvelők között felmerült a kérdés, hogy mennyi idő alatt lehetne megtenni az utat Kőszegről Rőtig. Megestek mindjárt a fogadások és kedden a reggeli órákban *Freyberger* Sándor, *Jenny* Ödön, *Stelczer* Lajos és *Kőszegi* József urak a következő eredménynyei tették meg az utat a *Waisbecker* vendéglőjétől a rőti korcsmáig:

Freyberger S.	ind. 5 ó. – p.,	odaérk.	5 ó. 34 e. és 10 m.	pkor.
Jenny Ödön	„ 5 ó. 3 p.,	„	5 ó. 34 e. és 48	„ „
Stelczer Lajos	„ 5 ó. 6 p.,	„	5 ó. 37 e. és 9	„ „
Kőszegi J.	„ 5 ó. 9 p.,	„	5 ó. 41 e. és 5	„ „

Eszerint *Freyberger* Sándor 34 p. és 10 m. p., *Jenny* Ödön 31 p. és 48 m. p., *Stelczer* Lajos 31 p. és 9 m. p. és *Kőszegi* József 32 p. és 5 m. percz alatt tették meg a 4·5 kilométernyi utat.

— **Viragzo gyümölcsfák.** A helybeli árvaház kertjében egy alma- és egy körtefa a gyümölcse mellett virágot hordoz. Ez hát korai másodvirágzás.

— **Primicia.** *Borossay* János volt felső-szakonyi, most Kőszegen nyugalomban élő tanitónak fia János, e hó 23-án Felső Szakonyban első szent miséjét tartja.

— **Iskolai ertesites.** *A soproni m. kir. állami felsőbb leányiskolá*-ban a jövő 1893/4 isk. évre a beiratások szeptember 1—4 napjain lesznek. A soproni m. kir. állami felsőbb leányiskolával ugyancsak az állam által fentartott s a paedagogia és hygienia legkényesebb igényeit is kielégitő *internatus* van kapcsolatban, melyben a növendékek évi 300 frtért nyernek teljes ellátást.

Igy az iskolát, mint az internatust illető bővebb felvilágositással mindenkor szivesen szolgál az igazgató:

Marusák Pál.

— **Betörés a szomszédban.** Csepregben e hó 16-án éjjel *Stern* Henrik kereskedő boltját *Fekete* István kocsis feltörte és abból 5 frt 50 kr. készpénzt, 300 drb. szivart és vagy 50 csomag dohányt ellopott. A tettest kézrekeritették és elcsukták.

— **Jótékonyság.** Néhai *Királyi* Pál szepetneki születésü hirneves publiczistánk hagyatékából a tanitók Eötvös-alapjának 8 ezer forint jutott, melyet a magyarországi tanitók házában az ő nevére felállitandó lakosztály berendezésére fognak forditani. E lakosztályban Zalavár-megyei tanitóknak a budapesti egyetemet látogató fiai nyernek elhelyezést. — Ugyancsak az Eötvös-alap *Csáky* Albin vallás- és közoktatásügyi miniszter intézkedésére a Rökk-féle kulturális alapitvány kamataiból 200 frtot kapott kiosztás végett.

— **A Liszt-szobor leleplezése.** Sopronmegye nagy szüllöttjének emlékszobrát, a mely Tilgner vésője alól került ki, szeptember 3-án fogják leleplezni. A szobor a szinháztéri kis berekben lesz elhelyezve és a leleplezést egyszerü, csendes ünnepséggel ülik meg.

— **Uj hitelbank.** Kiss Czellen — mint értesülünk — „Kemenesaljai hitelbank r.-t“ czég alatt uj pénzintézet létesült.

Különfélék.

— **Magyar ruha.** Hogy az 1896-ban tartandó milleniumi ünnepség nemzeti jellege kitünjék, s hogy bizonyos eredetiség emlékeztesse a kiállitás látogatóit a magyar nemzet ünnepére, főuri körökben az az eszme merült fel, hogy a kiállitás alatt ujból behozzák a magyar divatot, legalább ideiglenesen s a kiállitás idejére. Fényes rámás csizmák, világos szinü magyar nadrágok, testhez álló attillák lennének láthatók a kiállitás területén s a főuraktól megkezdett divatnak valószinüleg a középosztályban is sok követője fog akadni. Az eszmét a rendezések terén jól ismert gróf vetette fel.

— **A magyar müipar érdekében.** Gróf *Csáky* Albin közoktatási miniszter nevezetes intézkedést tett a hazai müipar felkarolása érdekében. A fenhatósága körébe tartozó tanintézetek igazgatóságait arra utasitotta, hogy zongora-készleteiket első sorban hazai terményekkel elégitsék ki. Ennek az üdvös intézkedésnek meg lesz a maga eredménye.

— **Miről ismerni meg az uj nikkel-pénz valódiságát.** Az uj veretü 10 és 20 filléres nikkel-pénzre nézve az az aggodalom merült föl, hogy azt majd nagyon fogják hamisitani. Egyszerü és biztos módja van annak, hogy a nikkel pénz valódiságát meg lehessen állapitani. A tiszta nikkelt ugyanis a mágnes oly erősen vonzza, mintha vas volna. A mi nikkel-pénzüuk pedig épen ezen tulajdonsága által tünik ki és igy valódisága könnyen konstatálható.

— **A negyedforintosok és kétforintosok bevonása.** A m. kir. pénzügyminiszterium figyelmezteti a közönséget, hogy az a határidő, amelyen belül az ausztriai értékü egynegyedforintosok és kétforintosok áll. pénztáraknál elfogadtatnak, 1893. julius 31-én lejár. Felmerült kételyek eloszlatása végett egyuttal megjegyeztetik, hogy az ő Felségeik ezüst menyegzője emlékére vert ezüst érmek, amelyek ez idő szerint állami pénztáraknál, adó- és vámhivataloknál o. é. 2 frt fejében elfogadtattak, szintén csak e hónap végéig fogadtatnak el a közpénztáraknál.

— **Olajfestmények tisztitása.** Poros olajfestményeket a legbiztosabban megtisztithatjuk, ha azt szappangyökérfőzetbe mártott igen puha szivacscsal lemossuk. Mivel régi képek vastagon vannak firnaiszszal bevonva, azért elegendő a régi fényt néhány csepp mákolajjal visszaadni, a mit a kéz ujjai egyikének végével lehető vékonyan a kép felületén szétmázolnak.

— **A „Magyarországi központi Fröbel-nőegylet“ gyermekkertésznő képző-intézetben** az 1893/4. tanévben az előadások folyó év szeptember első napjaiban veszik kezdetüket, miért is mindazok, kik magukat gyermekkertésznőkké kiképezni, s ekkép tiszteletre méltó állásra szert tenni óhajtanak, felhivatnak, hogy folyamodványaikat f. é. augusztus hó 25-éig az egylet iskolaügyi bizottságának, elnökénél *Rosenzweig-Saphier Sarolta* urhölgynél (lakik Margitsziget, nagy szálloda 237. sz.) vagy pedig *Péterfy Sándor* urnál, az intézet igazgatójánál (lakik: VII., Damjanich-utcza 3. sz.) nyujtsák be. Az I. évfolyamba felvétetnek oly tisztességes előéletü nők, kik: a) 14-ik életévöket betöltötték, vagy a kik 40-ik életévöket még meg nem haladták; b) polgári vagy felsőbb leányiskola IV., avagy a felső népiskola II. osztályát nyilvános tanintézetben sikerrel végezték; vagy a megfelelő tananyagból jó eredményü felvételi vizsgálatot tesznek; c) tiszta hanggal és jó zenei hallással birnak; d) a kisdednevelői pályára alkalmasak, egészségesek és ép testüek. 2. §. Olyan nők, kik valamely nyilvános felsőbb leányiskola VI. osztályát, vagy az elemi tanitóképezde I. osztályát legalább is jó sikerrel végezték, 15 ik életévöket betöltötték és a fentebbi pontban megszabott többi feltételeknek megfelelnek, azonnal beléphetnek a gyermekkertésznő képző intézet II. osztályába. Úgyszintén felvétetnek az intézet II. osztályába olyan nők is, a kik az első osztály tananyagát magánuton elsajátitván, abból jó eredménynyel felvételi vizsgálatot tesznek; 15 ik életévöket betöltötték és az 1. §. b) és d) alatti feltételeknek megfelelnek. Pályázók kérvényükhöz csatolni tartoznak: a) a keresztlevelet vagy születési bizonyitványt; b) a legutóbbi két tanévről szerzett iskolai bizonyitványokat; c) a testi épséget igazoló hatósági bizonyitványt; d) a második védhimlőoltást igazoló bizonyitványt; végül e) ha a jelentkező a megelőző tanévben nem járt iskolába egy, ezen évből származó hatósági erkölcsi bizonyitványt. A növendékek kivétel nélkül ingyen tanitásban részesülnek, taneszközökről, lakásról és ellátásról azonban maguk gondoskodnak. Budapesten 1893. julius hóban. *Az elnökség.*

Henneberg G. (cs. kir. udvariszállitó) **selyemgyára Zürichben, privátmegrendelőknek közvetlenül** szállit: **fekete, fehér** és **szines** selyemszöveteket, méterenként **45 krtól 11 frt 65 krig** postabér és vámmentesen, sima, csikos, koczkázott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 külömböző minőség és 2000 külömböző szin s árnyalatban). Mintákat postafordulóval küldetnek. Svajczba czimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Irodalom.

— **Az Athenaeum Képes Irodalomtörténetéből** (szerk. Beöthy Zsolt) megjelent a 8-ik füzet, az előbbiekhez hasonló gazdag tartalommal és illusztratiókkal. A czikkek során: *Badics* Ferencz befejezi az előbbi füzetben kezdett tanulmányát a *XVI. századi elbeszélő költészetről*, itt a regényes vagy széphistóriakról szólván; *Beöthy* Zsolt *Széppróza* czim alatt először a misztériumdrámákról s ezek magyar nyomairól szól, eredeti felfogásával egészen új világitásban tüntetvén föl a költészetnek ez ágát, majd a dramatizált polemiákat s a Balassi Menyhárt áraltatásáról fennmaradt „comoediát“ jellemzi; a czikk második részében az aesopusi meseirókkal (Pesti és Heltai) s a novella legrégibb maradványaival (Salamon és Markalf, Mánkóczi; Poncianus stb.) és Báthori István megható prózai zsoltáraival foglalkozik. E czikk egyszersmind befejezi a XVI. század irodalmának ismertetését s visszatekintőleg Beöthy találóan mutatja ki e kor munkáiban a műfaji kialakulásokat. A következő czikk: *A katholikus visszahatás*, melyben *Széchy* Károly az 1606—1676-ig terjedő időszak vallásos és irodalmi harczainak fejtegetését kezdi meg. A szöveget 14 illusztráczió disziti: ritka munkák czim- vagy kezdő lapjai, aláirások, arczképek stb.; különösen érdekes: egy középkori misztérium-dráma előadásának egykorú rajza. Külön mellékletekül: Károlyi hires vizsolyi bibliájából van közölve egy szép lap, továbbá a Pesti fabuláinak és Sylvester nyelvtanának nyomdailag is érdekes czimlapjai. A legközelebbi füzet, mint a boritékon olvasható, szeptember elején jelenik meg. A mű megrendelhető 40 krajczáros füzetekben minden könyvkereskedésben valamint a kiadótól (Athenaeum könyvkiadóhivatala, Budapest, Ferencziek-Tere 3.)

— **A honvédsegélyzési ügyet** részletesen és érdekesen irja le az 1848—49. Történelmi Lapok julius 1-én megjelent legujabb száma, hangsulyozván ez ügyben a központi választmány s a vidéki egyletek teendőit. Befejezőleg közli Degré Alajos hiteles szövegü beszédét, melyet a budai honvéd szobor leleplezése alkalmával mondott. A lap a marosvásárhelyi honvédegylet három derék tagjának arczképét életrajzi adatokkal mutatja be. Továbbá 3 kis apróságot közöl Györffy Pető-től és a levelezés rovatjában: Hogy menekedett meg. Gr. Haller József az akasztófától? — A boritékban a kolozsvári honvéd egylet volt tagjai közül azok névsorát, kiknek életben léte kétséges. — A lap ára évnegyedre 1 frt, és megrendelhető Kolozsvárt.

— **A Fővárosi Lapok**-ból immár a 30 ik évfolyamnak teljes első félévi része fekszik előttünk. Valóban e lap méltó előkelő multjához, nagy tekintélyéhez, sőt a lefolyt félévben még fokozott mértékben töltötte be azt a kiváló szerepet, melyre a hazai szépirodalomban és sajtóban hivatva van. Elsőrangú irók támogatták a mintaszerüen szervezett belső szerkesztőségi apparátust. Nagybecsü eredeti és forditott elbeszélések alapos tudással, sok szellemes és elegáns tollal megirt első czikkek, a kisebb novellisztikus dolgozatok minden válfaja, a hölgyvilágot közvetlenül érdeklő dolgozatok, a társadalom különböző rétegeinek érdek- és eszmekörébe vágó czikkek, vidámak és tanulságosak, szebbnél-szebb költemények, külföldi eredeti levelezések, a Fővárosi Lapok Vasárnapjának változatos és illusztrácziókkal kisért czikkei, friss és gazdag hirrovatok: ez az immár harmincz éves Fővárosi Lapok. A Fővárosi Lapok előfizetési ára: 1 hóra 1 frt 40, egynegyedévre 4 frt. Megrendelő czim: Fővárosi Lapok kiadóhivatala Budapest, Ferencziek-tere 3.

— **„Magyar Géniusz“** a legszebb, legfényesebb és legtartalmasabb képes hetilap, országszerte el van terjedve, mint az egyetlen illusztrált lap, mely díszes és fényes kiállitása mellett, az actualitást tartja főleg szem előtt. Igen találóan nevezte a „Magyar Géniusz“-t egyik kiváló kritikus „a heti események illusztrált krónikásának“, mert az eseményeket tényleg a technika hatásai között lehetséges gyorsasággal mutatja be olvasóinak. A „Magyar Géniusz“ második éves pályafutása után bátran hivatkozhatik a művelt közönségre, hogy nem volt domináló esemény vagy szereplő egyén, a melyről vagy a kiről már legközelebbi számban kimeritő és érdekes illusztrátiót ne közölt volna. A „Magyar Géniusz“ megizmosodva halad a megkezdett uton, támogatva a magyar irodalom kitünőségei s legjelesebb művészeinktől. A „Magyar Géniusz“ előfizetési ára egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr., mely összeg a kiadóhivatalhoz (Budapest, Erzsébet-körut 18) küldendő. A „Magyar Géniusz“ már legközelebb megkezdi Tolnai Lajos kiváló irónk nagyérdekü regényének közlését is. A most folyó „Hamis bálvány“ czimű regény ujonnan belépő előfizetőknek kezdetétől megküldetik, a mi által az előfizető dijtalanul jutsaknagy félévi füzetekhez.

— **A „közszellem ébredése“** czim alatt a politikai sajtóban eddig páratlan fénynyel kiállitott mű jelenik meg Keleti O. Lajos hirlapirótól. A műnek az a czélja, hogy részletesen ismertesse az országszerte lefolyt egyházpolitikai mozgalmakat, bejárva a hazát a kárpátoktól az Adriáig, Erdély bérczeitől a Lajtháig. A munkában megjelenik a katholikus vezérférfiak arczképe (Pálffy Móricz, Széchen Antal, Zichy Nándor, Szapáry Géza grófok, Samassa érsek, Schopper és Schlauch püspökök,) továbbá az egyházpolitikai mozgalmakban tevékeny szerepet vivő államférfiak és pártvezérek Wekerle, Csáky Albin, Apponyi Albert gr., Eötvös Károly, Polonyi Géza, Ugron Gábor) országgyülési képviselők (minden megye egyházpolitikai mozgalmának leirásánál a megye országgyülési képviselőinek.) valamint minden megye egyházpolitikai küzdelmeinek ismertetésénél közöltetik a legnagyobb szerepet játszott megyei vezérférfiak arczképe. A könyv hű tükrét képezi annak, milyen arányban vannak képviselve az ország minden megyéjében a kormány egyházpolitikájának hivei és ellenesei. A könyv közel 400 arczképet fog tartalmazni s mint a „Nemzet“ irja kétségkivül érdekes emléke lesz az egyházpolitikai küzdelemnek. A könyv julius hó 10-én jelenik meg s ára egy frt 50 kr. Tekintve, hogy a mű országos érdekkel bir és sok arczképet és leirást közöl megyénkből is ajánljuk azt olvasóink pártolására. Megjegyezzük még, hogy a kiadóvállalattal kötött megegyezésünk értelmében szem előtt tartván olvasóink kényelmét, a könyv lapunk kiadóhivatalában is megrendelhető, egy frt 50 kr. lefizetése esetében a könyv bérmentve megküldetik.

— **Ifj. Nagel Ottó** könyvkereskedésében Budapesten, Muzeum-körut a Nemzeti szinház bérházában megjelent Knorr Alajos „Önügyvéd“-je ötödik kiadásának 4-ik füzete, melyben folytatja az okiratok kellékeinek ismertetését, szól az okiratok kiállitásánál alkalmazandó tanukról; felsorolja azokat az okiratokat, melyek közjegyzői kényszer alatt állanak, nevezetesen azokat az okiratokat, melyek bizonyitásnál csak mint közjegyzői okiratok használhatók, a jogügylet érvényességéhez megkivántató közjegyzői okiratokat. Ezután ismerteti az okiratoknál használandó bélyeg és illeték iránti törvényeket és szabályokat, közli a fokozatos bélyeg-illetéki táblázatokat, melyek az okiratoktól járó s értékarányához képest emelkedő bélyeg-illetékek kiszámitására szolgálnak; a bélyeg- és jogilleték-mentesség eseteit is, a közvetlenül lerovandó illetékek szabályait. Ismerteti a közjegyzői intézményt, a közjegyzőnek hivatását, működését, eljárását okiratok felvételénél, másolatok, forditások, névaláirások, könyvkivonatok hitelesitésénél, okiratok előmutatása időpontjának bizonyitásánál, értesitvények kiállitásánál, váltó óvásoknál, okiratok és értéknemüek őrizeténél; szól a közjegyzői dijakról, közli a közjegyzői dij szabályzatot; okiratok felvételeért váltók és kereskedelmi papirok óvásáért, készpénz és értékpapirok ideiglenes őrzéseért, a közjegyző állandó munkadiját meghatalmazásoknál, okiratok másolatainak, kereskedelmi könyvek kivonatainak, forditások, névaláirások hitelesitéseért, hagyatéki leltározásért, tárgyalásért, vételár felosztásáért, gondnoksági és zárlati esetekben teljesitett összeirásokért, birói megbizásból teljesitett cselekményekért járó dijazások szabályait; szól a közjegyző felelősségről s ezzel az okiratok általános kellékeinek ismertetése befejezést nyer. Az egyes okiratok közül első sorban szól a nyilatkozatokról, különösen az elismervényekről és nyugtatványokról és felhoz 14 iromány példát; felmondásokról 7 iromány példával; bizonyitványokról és bizonyitványok bélyegmentességéről. — E bő tartalmu füzet ára 30 kr.

Minden háztartásra nézve nélkülözhetetlen a

KATHREINER-féle KNEIPP MALÁTA KÁVÉ

babkávés izü. A Kathreiner-féle Kneipp maláta-kávé azt az eddig el nem ért előnyt nyujtja, hogy lemondhatunk a vegyitetlen vagy szurrogatokkal vegyitett babkávé általános élvezetétől és készithetünk helyette sokkal **jobb izü** amellett **egészségesebb** s **táplálóbb** kávét. — **Igen jó** babkávéval vegyitve. **Nagyon ajánlható** asszonyoknak, gyermekek- és betegeknek.

Utánzásokat óvatosan kerülni kell.

½ kiló ára 25 kr. — Mindenütt kapható.

Csak fehér csomagokban, melyeken KNEIPP plébános ur arczképe mint védjegy van, valódi.

Vasvármegye gyöngye a

petánczi savanyuviz

(a megye legszénsav-dúsabb natron-litnion forrása),

mely miniszterileg

gyógyitóviznek

ismertetett el,

8 kiállitáson kiváló kitüntetésben részesült

és a római pápai és királyi udvarokban asztalra kerül.

Minthogy a petánczi vizet bizonyos oldalról régi szokás szerint ócsárolják, becsmérlik, ezennel óvjuk a t. közönséget az ily rágalmaktól, melyeket a kenyeririgység sugall.

Borral keverve kitünő.

Évente 1 millió palaczk árusittatik el. — Fenáll 11 év óta.

Kőszegen kapható **Jánosa Gyula** urnál.

Szép minták magánvevőknek ingyen és bérmentve.

Eddig nem létezett **mintakönyvek** szabók számára bérmentetlen.

Nem adok méterenkint 2½ vagy 3½ frtnyi árleengedést, sem ajándékokat szabóknak, mint azt versenytársaim a vevő, költségén teszik, hanem nálam csak netto-árak léteznek, hogy minden magánvevő jól és olcsón vásárolhasson. E czélból megkérem a n. é. közönséget csak az en mintakönyveimet figyelembe venni.

Öltözékeknek való kelmék.

Peruvien és Dosking a magas klérus számára, szabályszerü kelmék cs. és kir. **tiszti egyenruháknak, aggharczosok-, tüzoltók-, tornászok- és libériáknak, biliárd- és játékasztalokra** való posztó, (loden), vizhatlan **vadászkabátoknak, mosókelmék, utazóplaidek 4—14 frtig** stb. Aki olcsó, tisztességes, tartós, tiszta gyapjus posztóárúkat és nem olcsó rongyokat, melyek alig érdemesek a szabó ollójára, akar venni, forduljon

Stikarofsky Jánoshoz Brünnben,

Ausztria-Magyarország legnagyobb posztógyára fél millió frtnyi értékben.

A nagyságot és cselekvőképességet feltüntetendő, kijelentem, hogy kezem Europa legnagyobb posztókivitelst, kammgarn-gyártmányokat, ruhaszabászati kellékeket és nagy konyvkötészetet a saját czéljaira egyesiti. Hogy a fentiekrol bárki is megyőződhessék, a n. é. közönséget arra, hogy alkalomadtán árucsarnokom nagyszerü helyiségeit melyekben 150 ember foglalkozik, megtekintse, meghivom.

— **Szétküldés utánvét mellett!** — **Levelezés** magyar, német, cseh, lengyel, olasz, francia és angol nyelven.

Az „Equitable" egyesült államokbeli életbiztosító-társaság üzleti kimutatása

az 1892. (XXXIII.) évről.

VAGYON.

Kölcsön ingatlanokra (első helyen) kötvény és záloglevél-kölcsönök	o. é. frt	54.959,860.05
Ingatlanok könyvértéke	„ „ „	59.781,031.22
Lombard-kölcsönök értékpapirokra	„ „ „	14.782,750.00
Értékpapirok, ügynökségek főkönyvi mérlege, letét társaságoknál kamatra elhelyezve stb.	„	187.711,873.70
Ingatlanok a New-York államon kivül	„	35.306,841.75
Készpénz bankoknál	„	13.885,016.65
Lejárt és felszaporodott kamatok és bérek, árfolyam-különbözetek és érvényben levő, de még be nem folyt dijak	„	16.221,756.65
Vagyon 1892. deczember 31-én	o. é. frt	**382.650.130.02**

TEHER.

Tartalék valamennyi létező kötvényen (4%-os kamatláb	o. é. frt	300.542,442.50
Rendezés alatti, vagy rendezett és még le nem járt káresetek és lejárt kiházasitások	„	3.041,991.30
Egyéb tartozások	„	1.091,157.50
Brutto fölösleg a kötvénybirtokosok számláján	„	77.974.538.72
	o. é. frt	**382.650.130.02**

BEVÉTEL.

Biztositási dijak	o. é. frt	85.116,420.97
Kamatok, járadékok, stb.	„ „ „	15.599,172.75
	o. é. frt	**100.715,593.72**

KIADAS.

Károk és járadékok, lejárt biztositások	o. é. frt	27.148,432.60
Visszavásárolt kötvények és osztalékok	„ „ „	14.187,687.35
Kötvényeseknek főösszegben	o. é. frt	**41.336.119.95**
Jutalékok, hirdetések és postaköltségek	„ „ „	10.208,695.87
Általános kiadások, adók és illetékek	„ „ „	8.860,052.53
	o. é. frt	**60.404.868.35**
Uj üzlet az 1892. évben	o. é. frt	**501.225.790.00**
Biztositási állag	o. é. frt	**2.127.405.612.50**

Habár az Equitable nem annyira az uj üzletnek minél nagyobb mértékben való fejlesztésére, mint inkább a koczkázatok helyes megválasztására fekteti a fősulyt, uj üzlete mégis felülmulja a világ bármely társaságának uj üzletét. Biztositási állaga, valamint jövedelme is nagyobb, mint akármely más intézeté.

Tanusitványok a társaság mérlegén:

New-York állam. Az állami biztositási ügyosztály.

Albany, 1893. márcz. 9-én.

Én **James J. Pierce**, a new-yorki állami biztositási ügyosztály főnöke ezennel tanusitom, miszerint az „Equtable" egyesült államokbeli életbiztositó társaság az 1892. évi deczember 31-én lezárt évi jelentésének fenti másolatát egybevetvén az ügyosztályomban készült és őrzött eredetijével, az előbbi másolatot az utóbbi eredetinek hű másolataként ismertem fel.

Minek hiteléül nevemet aláirtam és a hivatalos pecsétet ideillesztettem, Albany városában a bevezetés fölött irt évben és napon. (P. H.) **James J. Pierce**, s. k., a biztositási ügyosztály főnöke.

Amerikai egyesült államok, New-York állam.

Frank Rice államtitkár és az állami nagypecsét őri részéről ezennel tanusittatik, miszerint **James J. Pierce** az idefüzött bizonyitvány kiállitása napján biztositási ügyosztályának főnöke volt tehát kellően fel volt jogositva annak kiállitására, továbbá, hogy a bizonyitvány kellő alaku és az illetékes tisztviselő által van kiállitva, hogy a reányomott pecsét a New-York állami biztositási ügyosztály pecsétjének lenyomata, hogy a mondot biztositási ügyosztály nevezett főnökének aláirása sajátkezü irása és hogy hivatalos cselekményeinek teljes és feltétlen hitel adható és adandó. Minek hiteléül az állam nagypecsétje ide lenyomatott. (P. H.)

Saját kezemmel Albany városában, Urunk ezernyolczszázkilenczvenharmadik évi márczius hó tizennegyedik napján. **Frank Rice** s. k., államtitkár.

470. sz. New-Yorki osztrák-magyar csász. és kir. főkonczulátus. **Frank Rice** ur, New-York állam államtitkárának a fenti okiraton látható aláirását ezennel valódinak tanusitjuk. New-York, 1893. márczius 17-én. (P. H.) A cs. és kir. alkonzul: **Ugron** s. k.

Magyarországi aligazgatóság: Budapesten.

Bánó Ödön, s. k.

Soproni főügynöksége:

Buresch Román, s. k.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen.